

УДК 657.6

Машталяр. Г. – ст. гр. БМп- 32

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Королук Т.М.

Існуючі на сьогодні в Україні форми державного фінансового контролю, найпоширенішими з яких донедавна були ревізії та перевірки, виявились неадекватними сучасним потребам управління державними фінансами України та економікою країни загалом. Упродовж тривалого часу вони забезпечували фіскальний контроль діяльності бюджетних установ та інших господарюючих суб'єктів, спрямовуючись на пошук фінансових порушень, виявлення та покарання винних у цьому осіб. тому з'являється нова форма контролю як «державний аудит».

Однак, на сьогоднішній день наше законодавство не розкриває повністю змісту даного терміну. Крім того, більшість науковців та практиків в Україні вважають, що аудит – це вид підприємницької діяльності, що здійснюється на замовлення суб'єкта господарювання на платній основі і, отже, є несумісним з виконанням державою своїх функцій. Саме тому терміновість вирішення проблем правового та методологічного забезпечення процесів становлення та розвитку державного аудиту в Україні така актуальна.

Уперше у законодавстві України термін „аудит” у контексті державних фінансів було застосовано в Бюджетному Кодексі. Наступним кроком у запровадженні державного аудиту став прийнятий парламентом 01.11.2005 року Закон України «Про управління об'єктами державної власності». Статтями даного Закону було встановлено, що органи державної контрольно-ревізійної служби здійснюють державний аудит суб'єктів господарювання державного сектору економіки, спрямований на запобігання фінансовим порушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного майна. З прийняттям 15.12.2005 року Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фінансовим порушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна» термін державного аудиту набув офіційного трактування. Даним Законом визначено, що «державний фінансовий аудит» – це різновид державного фінансового контролю, який полягає у перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.

Розрізняють декілька видів державного аудиту, а саме:

- аудит ефективності виконання бюджетних програм;
- аудит діяльності бюджетних установ;
- аудит діяльності державних підприємств;
- аудит систем внутрішнього контролю.

Сукупність цих різновидів аудиту забезпечує потенційні можливості охоплення контролем на мікро- та макроекономічному рівнях державних фінансів.

Отже, від жорстокого контролю у формі перевірок та ревізій держава намагається перейти до не фіскальних форм контролю, метою яких є не стільки встановлення порушень, скільки запобігання їм та підвищення ефективності господарювання в державному секторі економіки.